रयत शिक्षण संस्था, सातारा

रयत शैक्षणिक गुणवत्ता विकास आराखडा २०२६

Mahatma Phule Arts, Science & Commerce College, Panvel.

शैक्षणिक गुणवत्ता विकास :- कला महाविद्यालये

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
१	**महाविद्यालयाची प्राथमिक माहिती**	
	१)स्थापना वर्ष	1970
	२) संपूर्ण पत्ता	पोस्ट बॉक्स नं. १२४, करंजाडे गावाजवळ, तालुका - पनवेल, जिल्हा - रायगड ४१०२०६
	३)मान्यता व संलग्नता	महाराष्ट्र शासन मान्यता - न्यू -७०-७१, ८४१ दिनांक ९/२/१९७१ विद्यापीठ कायम सल्लाग्नीकरण - युबीएफ-१०९३/५८७१/विशि-२, दिनांक २७/५/१९९३ यु.जी.सी. मान्यता - No. Aff./ Recog./7113, 1976, Date- 20/5/1976
	४)शाखा प्रमुखाचे नाव	प्राचार्य डॉ. गणेश अनंत ठाकूर
	५)महाविद्यालय विकास समितीचे अध्यक्ष	मा. रामशेठ चांगु ठाकूर
	६) एकूण विद्यार्थी संख्याा	2478
	७) एकूण शिक्षक संख्या	85
	८)सध्यस्थितीत असलेला शिक्षक स्टाफ	१) नियमित : 23 २) CHB : 62 ३) लमसम : 0
	९) रिक्त शिक्षक संख्या	35
	१०) एकूण शिक्षकेतर सेवक	40
	११)सध्यस्थितीत असलेले शिक्षकेतर सेवक	१) नियमित : 40 २) लमसम : 0
	१२) आवश्यक शिक्षकेतर सेवक	34
	१3) एकूण वर्गखोल्या	36
	१४) जमिनीचे क्षेत्रफळा	13 Acre
	१५)क्रीडांगणाचे क्षेत्रफळ	06 Acre
	१६) माजी विद्यार्थी संघ नोंदणी क्रमांक	MH 322/09 Raigad Dated 16/07/2009
२	**कला शाखेतील महत्त्वाच्या समस्या**	
	१) समस्या	सेवानिवृत्तीमुळे नियमित प्राध्यापकांची कमी झालेली संख्या

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	२) समस्या	प्राध्यापकांची रिक्त पदे भरण्यसंदर्भात शासनाची उदासीन भूमिका
	३) समस्या	पदव्युत्तर वर्गामध्ये प्रवेशित विद्यार्थ्यांची घटती संख्या
	४) समस्या	राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० ची अंमलबजावणी करताना विद्यापीठ स्तरावर नियोजनाचा अभाव
३	**कला शाखेतील UG, PG, Research व इतर अभ्यासक्रम**	
	१) कला शाखेत सध्या कार्यरत असलेले अभ्यासक्रम कोणते ?	१) UG : ✓ २) PG : ✓ ३) Research : ✓ ४) Certificate / Diploma / Advance Diploma / Post Graduate Diploma : ✓
	२) कोणत्या नवीन अभ्यासक्रमाची आवश्यकता आहे ?	1. B.Sc. Data Science 2. M.Sc. IT 3. M.Com. Account and Finance 4. Ph.D. Programme in Rural Development, Marathi, English, Economics, Zoology
	३) पुढील वर्षी कोणते अभ्यासक्रम सुरू करणार आहात ?	Ph.D. in Rural Development and Zoology
४	**कौशल्य विकास केंद्र**	
	१) महाविद्यालयात स्वतंत्र कौशल्य विकास केंद्र सुरु आहे काय ?	आहे
	२) असल्यास, कौशल्य विकास केंद्राची रचना द्यावी.	चेअरमन व समिती सदस्य अशी कौशल्य विकास केंद्राची रचना आहे.
	३)असल्यास, कोणते कोर्स सुरु आहेत ?	१. Competitive Examination Guidance Course २. English Speaking Course ३. Pre- recruitment training for Police Force ४. Tally & GST ५. Beauty Parlour ६. Tailoring and Dress Designing ७. Medical Lab Technician ८. Personality Development ९. Artificial Intelligence
	४) नसल्यास, पुढील शैक्षणिक वर्षात कौशल्य विकास केंद्र स्थापन करणेबाबतची कार्यवाही नमूद करावी.	-
	५) पुढील शैक्षणिक वर्षात कोणते कोर्सेस सुरु करणार आहात ?	Certificate Course in Mobile Repairing
५	**शेती व शेतीसंलग्न कोर्सेस**	
	१) महाविद्यालयात शेती व शेतीसंलग्न कोर्सेस सुरू आहे का ?	नाही
	२) असल्यास, कोणते कोर्स सुरू आहेत ?.	-
	३)नसल्यास, पुढील शैक्षणिक वर्षात कोणते कोर्स सुरू करणार आहेत ?	शेती शाखा नाही.
६	**विदेशी भाषा प्रशिक्षण**	
	१)महाविद्यालयात विदेशी भाषा प्रशिक्षण सुरू आहे का ?	आहे
	२) विदेशी भाषा प्रशिक्षणासाठी कोणत्या सुविधा उपलब्ध आहेत.	English Language Lab उपलब्ध आहे.

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	३) असल्यास, कोणती भाषा शिकवली जाते ?	SWAYAM पोर्टल द्वारे Japanese Language Course घेतला जातो.
	३) नसल्यास, पुढील शैक्षणिक वर्षात कोणती विदेशी भाषा प्रशिक्षण सुरू करणार आहेत.	-
७	**कृत्रिम बुद्धिमत्तेचे प्रशिक्षण**	
	१)महाविद्यालयात कृत्रिम बुद्धिमत्तेचे प्रशिक्षण सुरू आहे का ?	आहे
	२)असल्यास, किती विद्यार्थी प्रविष्ट आहेत.	30
	३) त्यासाठी आवश्यक संगणक कक्ष पुरेसे आहेत का ?	आहे
	४) नसल्यास, संगणक कक्ष उपलब्ध करण्यासाठी अंदाजे किती खर्च येईल.	-
८	**सामंजस्य करार**	
	१) महाविद्यालयाने कोणत्या संस्थाबरोबर सामंजस्य करार केले आहेत ?.	C.K.T. College, New Panvel (शैक्षणिक) Department of Hindi, University of Mumbai (शैक्षणिक) Syarif Hidaytulla State Islamic University Indonesia, Jakarta (संशोधन) Yusuf Meherali Centre Tara (औद्योगिक) Aksentt Technology Services (औद्योगिक) HKS Impex Ltd. (औद्योगिक) Konkan Marathi Sahitya Parishad (शैक्षणिक)
	३) कार्यरत सामंजस्य करार किती आहेत ?	7.00
	४) त्याचा स्तर कोणता आहे.	राज्यस्तरीय
	५) पुढील वर्षात कोणते सामंजस्य करार केले जाणार आहेत ?	शैक्षणिक, संशोधन व औद्योगिक स्तरावरचे सामंजस्य करार
९	**उद्योजकता विकास केंद्र**	
	१)महाविद्यालयात उद्योजकता विकास केंद्र सुरू आहे का ?	आहे
	२) असल्यास, याअंतर्गत कोणते उपक्रम राबविले जातात ?	कार्यशाळा, क्षेत्र भेट, करिअर मार्गदर्शन, तज्ञांची व्याखाने
	३) या केंद्रातील किती विद्यार्थ्यांनी स्वतःचे उद्योग सुरू केले ?	20
	४) भविष्यात कोणते उपक्रम राबविले जाणार आहेत ?	जिल्हा उद्योजकता विकास केंद्राच्या सहाय्याने उपक्रम राबविणे
	५)नसल्यास, उद्योजकता विकास केंद्र पुढील शैक्षणिक वर्षात स्थापन करण्याबाबत व संदर्भित उपक्रम सुरू करण्याबाबतची माहिती द्यावी.	-
१०	**करिअर कौंसेलिंग व प्लेसमेंट सेल**	
	१) महाविद्यालयात करिअर कौंसेलिंग व प्लेसमेंट सेलची स्थापना केली आहे का ?	होय
	२) असल्यास, करिअर कौंसेलिंग व प्लेसमेंट सेलसाठी स्वतंत्र (शिक्षका व्यतिरिक्त) समन्वयक / प्लेसमेंट ऑफिसरची नेमणूक केली आहे काय ?	होय

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	३) नसल्यास, याबाबतची पुढील शैक्षणिक वर्षामध्ये करण्यात येणारी कार्यवाही नमूद करावी.	-
	४) असल्यास, यावर्षी किती विद्यार्थ्यांची प्लेसमेंट झाली आहे ?	13
	५) करिअर कौंसेलिंग व प्लेसमेंट सेल स्थापना केला नसल्यास, पुढील शैक्षणिक वर्षामध्ये करण्यात येणारी कार्यवाही नमूद करावी.	-
११	**सेंटर ऑफ एक्सलन्स**	
	१)महाविद्यालयात सेंटर ऑफ एक्सलन्स केंद्र सुरू आहे का ?	नाही
	२) असल्यास, याअंतर्गत कोणते उपक्रम राबविले जातात ?	-
	३) या अंतर्गत भविष्यात कोणते उपक्रम राबविले जाणार आहेत ?	-
	४) सेंटर ऑफ एक्सलन्स नसल्यास, पुढील शैक्षणिक वर्षामध्ये करण्यात येणारी कार्यवाही नमूद करावी.	Centre of Excellence in Rural Studies and Community Development
१२	**रयत स्पर्धा परीक्षा अकॅडमी**	
	१)रयत शिक्षण संस्थेच्या मार्गदर्शक तत्त्वानुसार महाविद्यालयात 'रयत स्पर्धा परीक्षा अकॅडमी' स्थापन करून कार्यान्वित केली आहे काय ?	होय
	२)असल्यास, 'रयत स्पर्धा परीक्षा अकॅडमी'मार्फत कोणत्या प्रकारच्या स्पर्धा परीक्षांना मार्गदर्शन केले जाते ? उदा. UPSC / MPSC / IBPS / Any other	1. MPSC 2. IBPS 3. SSC
	३)असल्यास, किती विद्यार्थी प्रविष्ट आहेत ?	60
	४)रयत स्पर्धा परीक्षा अकॅडमी' स्थापना केली नसल्यास,अकॅडमी स्थापन करून कार्यान्वित करण्याबाबतची कार्यवाही नमूद करावी.	-
	५)महाविद्यालयात भरतीपूर्व पोलिस प्रशिक्षण केंद्र तसेच रयत डिफेन्स अकॅडमी सुरू करण्यात आली आहे काय ?	होय
	६) असल्यास, प्रविष्ट विद्यार्थी संख्या नमूद करावी.	20
	७)नसल्यास, याबाबतचे नियोजन नमूद करावे.	-
१३	**शाखेची प्रतिमा वाढवण्यासाठी विशेष उपक्रम**	
	१)महाविद्यालयात कोणते विशेष उपक्रम सुरू आहेत ?	१. शिस्त समितीची स्तपणा २. विद्यार्थ्यांसाठी ड्रेस कोड ३. पालक सभेचे आयोजन ४. माजी विद्यार्थी मेळाव्याचे आयोजन ५. विविध चर्चा सत्रांचे आयोजन ६. अविष्कार संशोधन प्रकल्पात सहभाग ७. विद्यापीठ युवा महोत्सवात सहभाग ८. विद्यापीठ क्रीडा स्पर्धांमध्ये सहभाग ९. विद्यार्थी हितासाठी विविध कोर्सेसची उपलब्धता १०. रोजगार मेळाव्याचे आयोजन ११. रयत स्पर्धा परीक्षा अकादमीची स्थापना १३. महाविद्यालयाच्या लाभधारकांचा विविध उपक्रमात सहभाग
	२) भविष्यात महाविद्यालयात कोणते विशेष उपक्रम सुरू करणार आहात ?	माजी विद्यार्थांच्या सहाय्याने निधी संकलन
१४	**विभाग १ : शैक्षणिक धोरण आणि नवीन परीक्षा पद्धती**	

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
१	**NEP 2020 अंतर्गत बहुविषयकता**	
	१)आपल्या महाविद्यालयात NEP 2020 अंतर्गत कला शाखेसोबत संगणक, मीडिया आणि उद्योगकता यांसारख्या इतर शाखांमधील विषय शिकवण्याचा उपक्रम सध्या राबविण्यात येत आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	कला शाखेतील विद्यार्थ्यांना NEP 2020 अंतर्गत त्यांच्या आवडीनुसार विज्ञाव व वाणिज्य शाखांमधील विषय Open Elective Vertical अंतर्गत शिकविले जातात.
	३)नसल्यास भविष्यात बहुविषयक अभ्यासक्रम सुरू करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
२	**अभिनव मूल्यमापन व Open Book Test**	
	१)विद्यार्थ्यांमध्ये विश्लेषणात्मक विचार वाढवण्यासाठी 'Open Book Test' किंवा केस स्टडीवर आधारित अभिनव मूल्यमापन पद्धती आपल्याकडे सुरू आहे का ?	होय
	२)सुरू असल्यास तिची कार्यपद्धती काय आहे ?	कला शाखेतील विभागांमार्फत नाविन्यपूर्ण मूल्यमापन पद्धतींचा वापर केला जातो. त्यामध्ये Open Book Test, Research Project, Case Studies, Student Seminar, Field Projects, Written Assignments, इत्यादीचा वापरल केला जातो.
	३)सुरू नसेल तर आगामी शैक्षणिक वर्षात ती लागू करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
३	**विद्यार्थी गुणवत्ता निर्देशांक (SQI)**	
	१)केवळ परीक्षेतील गुणांऐवजी उपस्थिती, वाचन आणि सामाजिक व्यवहार आधारित 'विद्यार्थी गुणवत्ता निर्देशांक' याद्वारे विद्यार्थ्यांचे वस्तुनिष्ठ मूल्यमापन केले जाते का ?	होय
	२) असल्यास याचे निकष काय आहेत ?	१. विद्यार्थी उपस्थिती २. अंतर्गत मूल्यमापन ३. विद्यार्थी दत्तक-पालक योजना ४. विविध स्पर्धांमधील सहभाग ५. . विविध स्पर्धांमधील प्राप्त केलेले प्राविण्य ६. महाविद्यालय परिसरात शिस्तीचे पालन ७. समाजोपयोगी उपक्रमात सहभाग ८. PO व CO अंतर्गत साध्य केलेली उद्दिष्टचे
	३) नसल्यास असा इंडेक्स तयार करण्याचे भविष्यात काय नियोजन आहे ?	-
४	**कला एकात्मिक शिक्षण (Art Integrated Learning)**	
	१)नाटक, लोककला आणि चित्रकला यांसारख्या कलांच्या माध्यमातून अभ्यासक्रमातील विषय शिकवण्याचा (Art Integrated Learning)उपक्रम सध्या राबवला जात आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप कसे आहे ?	राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० मध्ये समाविष्ट केलेल्या Curricular Course अंतर्गत नाटक, लोककला व चित्रकला, इ. विषय शिकविले जातात.

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	३) उपक्रम सुरू नसेल तर भविष्यात प्राध्यापकांना यासाठी कसे प्रोत्साहित केले जाईल ?	-
५	**फिल्ड वर्क डायरी**	
	१)प्रत्येक सत्रात विद्यार्थ्यांनी सामाजिक किंवा औद्योगिक संस्थेला भेट देऊन फिल्ड वर्क डायरीमध्ये अनुभव लेखन करणे अनिवार्य केले आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० मधील मार्गदर्शक तत्वानुसार फिल्ड प्रोजेक्ट, क्षेत्र भेट व सर्वेक्षण अनिवार्य केले असून त्याचा अहवाल सादर केला जातो.
	३) नसल्यास आगामी सत्रापासून ते लागू करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
१५	**विभाग २ :संशोधन आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर**	
१	**Artificial Intelligence आणि मानवविज्ञानशाखा उपक्रमी**	
	१)मानवविज्ञान शाखेच्या विद्यार्थ्यांना ChatGPT आणि आधुनिक AI साधनांच्या वापराबाबत प्रशिक्षण देणारा उपक्रम सध्या महाविद्यालयात कार्यरत आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	संस्था धोरणानुसार Certificate Course in Artificial Intelligence सुरु करण्यात आला आहे.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात असा उपक्रम सुरू करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
२	**डेटा व्हिज्युअलायझेशन**	
	१)माहिती आणि आकडेवारीला आलेख किंवा नकाशांच्या स्वरूपात तांत्रिकदृष्ट्या मांडण्याचे (Data Visualization) कौशल्य विद्यार्थ्यांना शिकवले जात आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	कला विभागातील भूगोल, अर्थशास्त्र, ग्रामीण विकास, इ. विषयांच्या अभ्यासक्रमात आलेख, नकाशा व Software चा वापर अध्ययन-अध्यापन पद्धतीमध्ये केला जातो.
	३) नसल्यास यासाठी विशेष कार्यशाळा घेण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
३	**विद्यार्थी संशोधन मंच (Student Research Forum)**	
	१)महाविद्यालयात विद्यार्थी संशोधन मंचाची स्थापना करून संशोधन पद्धतीचे प्रशिक्षण आणि संशोधन जर्नल प्रकाशित करण्याचा उपक्रम सुरू आहे का ?	होय

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप कसे आहे ?	१. अविष्कार संशोधन समितीची स्थापना २. विद्यार्थ्यांचे समुपदेशन व प्रशिक्षण ३. विद्यार्थ्यांकडून संशोधन प्रकल्पाचे सादरीकरण ४. संस्था व विद्यापीठ आयोजित संशोधन स्पर्धेमध्ये सहभाग ५. पोस्टर प्रेझेन्टेशन ६. पेपर प्रेझेन्टेशन ७. पेपर पब्लिकेशन ८. पेटंट पब्लिकेशन ९. स्टार्टअप प्रोजेक्ट संदर्भात मार्गदर्शन १० Invention and Incubation Centre ची स्थापना
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
४	**डिजिटल कंटेंट निर्मिती प्रशिक्षण**	
	१)महाविद्यालयात पॉडकास्ट, ब्लॉग लेखन आणि यूटच्यूब शैक्षणिक व्हिडिओ निर्मितीद्वारे विद्यार्थ्यांचे डिजिटल संवाद कौशल्य विकसित करण्याचे प्रशिक्षण दिले जाते का ?	हो
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	१. Power Point Presentation २. YouTube Videos ३. Blog Writing
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात अशा प्रकारची लॅब स्थापन करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
५	**पॉडकास्ट सिरीज "संवाद"**	
	१)अभ्यासक्रमातील विषयांवर तज्ज्ञांच्या चर्चेच्या ध्वनिफिती तयार करणारी 'संवाद' पॉडकास्ट सिरीज महाविद्यालयात सुरू आहे का ?	नाही
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	-
	३) असा उपक्रम सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	पॉडकास्ट सिरीज "संवाद" सुरु करीत आहोत.
६	**ऐतिहासिक सहली**	
	१)तंत्रज्ञानाच्या (Virtual Reality) मदतीने विद्यार्थ्यांना ऐतिहासिक स्थळांचा आभासी अनुभव देणारा उपक्रम राबविला जात आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	तंत्रज्ञानाच्या (Virtual Reality) मदतीने इतिहास विभागातील विद्यार्थ्यांना ऐतिहासिक स्थळांचा आभासी अनुभव देण्यात येतो
	३) उपक्रम सुरू नसेल तर भविष्यात हे तंत्रज्ञान आणण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
७	**सायबर सुरक्षा साक्षरता**	
	१)सुरक्षित इंटरनेट वापरासाठी विद्यार्थ्यांसाठी 'सायबर सुरक्षा साक्षरता' हा विशेष प्रमाणपत्र कोर्स सध्या चालविला जात आहे का ?	नाही
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	-
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात तो अनिवार्य करण्याचे काय नियोजन आहे ?	सायबर सुरक्षा साक्षरता संदर्भात विद्यार्थ्यांना योग्य माहिती मिळण्यासाठी पोलीस खात्याच्या मदतीने तज्ञांची व्याखाने आयोजित करण्याचे नियोजन आहे.

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
१६	**विभाग ३ :रोजगार आणि करिअर विकास**	
१	**Earn While Learn उपक्रम**	
	१) विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयीन कार्यालय, ग्रंथालय किंवा डिजिटल लॅबमध्ये अर्धवेळ कामाची संधी देऊन 'Earn While Learn' उपक्रम राबविला जात आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	१. Earn While Learn उपक्रमामध्ये प्रवेशित विद्यार्थ्यांना कार्यालय, ग्रंथालय व जिमखाना विभागात काम करण्याची संधी दिली जाते. २. प्रवेशित विद्यार्थ्यांना प्रती तास रु. ४०/- मानधन दिले जाते.
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात गरजू विद्यार्थ्यांसाठी तो सुरु करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
२	**भाषा प्रयोगशाळा (Language Lab)**	
	१) इंग्रजी व इतर भाषांचे संभाषण, उच्चार आणि श्रवण कौशल्य विकसित करण्यासाठी 'Language Lab' चा वापर केला जात आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	इंग्रजी, मराठी व हिंदी विषयांच्या भाषा प्रयोगशाळा उपलब्ध असून त्यांचा सदर भाषांची कौशल्ये विकसित करण्यासाठी वापर केला जातो.
	३) उपक्रम सुरू नसेल तर भविष्यात ती उभारण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
३	**भाषांतर कौशल्य केंद्र (Translation Hub)**	
	१)स्थानिक आणि जागतिक भाषांमधील अनुवादाचे व्यावसायिक प्रशिक्षण देणारे 'Translation Hub' आपल्याकडे कार्यरत आहे का ?	नाही
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	-
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात ते सुरू करण्याचे काय नियोजन आहे ?	भाषा विषयांच्या विभांमार्फात स्थानिक आणि जागतिक भाषांचे अनुवाद तंत्रज्ञानाच्या मदतीने विद्यार्थ्यांना शिकविण्याचे नियोजन आहे..
४	**करिअर मॅपिंग उपक्रम**	
	१)प्रत्येक विद्यार्थ्याचा स्वतंत्र करिअर रोडमॅप तयार करून अभिरुची चाचण्यांद्वारे मार्गदर्शन करणारा 'Career Mapping' उपक्रम सध्या सुरू आहे का ?	नाही
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	-
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयातील प्राध्यापक व तज्ञांकडून करिअर कौन्सेलिंग केले जाते. त्याच बरोबर विद्यार्थ्यांची कल चाचणी घेवून त्या-त्या विभागामार्फत माग्रदर्शन करण्याचे नियोजन आहे.
५	**मॉक इंटरव्ह्यू व गटचर्चा प्रशिक्षण**	

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	१)विद्यार्थ्यांचा आत्मविश्वास आणि रोजगाराभिमुख संवाद कौशल्य वाढवण्यासाठी मॉक इंटरव्ह्यू व गटचर्चा प्रशिक्षण सत्रे घेतली जातात का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	प्रत्येक विभागामार्फत तसेच व्यक्तिमत्व विकास कोर्स द्वारे मॉक इंटरव्ह्यू व गटचर्चा प्रशिक्षण संदर्भात मार्गदर्शन केले जाते.
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात प्लेसमेंट सेल अंतर्गत त्याचे काय नियोजन आहे ?	-
६	**मुलाखत आणि व्यक्तिमत्व पैलू**	
	१)देहबोली आणि व्यावसायिक पेहरावाबाबत कॉर्पोरेट तज्ञांचे मार्गदर्शन करणारा 'Look & Logic' उपक्रम आपल्याकडे राबविला जात आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	व्यक्तिमत्व विकास कोर्स द्वारे देहबोली आणि व्यावसायिक पेहरावाबाबत संदर्भात तज्ञांकडून मार्गदर्शन केले जाते.
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
७	**वारसा पर्यटन (Heritage Tourism) मार्गदर्शक**	
	१)स्थानिक पर्यटनासाठी विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक 'टूर गाईड' म्हणून प्रशिक्षण देण्याचा उपक्रम सध्या सुरू आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	इतिहास विभागामार्फत Travel and Tourism Course राबविला जात आहे.
	३) उपक्रम सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
८	**इव्हेंट मॅनेजमेंट वर्कशॉप**	
	१)महाविद्यालयीन कार्यक्रमांच्या नियोजनाची जबाबदारी विद्यार्थ्यांना देऊन व्यवस्थापन कौशल्ये शिकवणारा 'Event Management' उपक्रम सुरू आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	महाविद्यालय व विभागांमार्फत आयोजित केल्या जाणाऱ्या विविध कार्यक्रमांमध्ये विद्यार्थ्यांना नियोजनाची जबाबदारी देऊन इव्हेंट मॅनेजमेंट शिकविले जाते.
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
९	**डिजिटल पोर्टफोलिओ निर्मिती**	
	१)पदवी पूर्ण होताना प्रत्येक विद्यार्थ्याचा कौशल्य आधारित डिजिटल रेकॉर्ड (Digital Portfolio) तयार करायचा उपक्रम आपल्याकडे सुरू आहे का ?	नाही
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	-
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	पदवी अभ्यासक्रमाच्या तृतीय वर्षात प्रवेशित विद्यार्थ्यांचे संबंधित विभागामार्फत कौशल्य आधारित डिजिटल रेकॉर्ड तयार करण्याचे नियोजन आहे.
१७	**विभाग ४ :सामाजिक बांधिलकी आणि नेतृत्व गुण**	

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
१	**Campus to Community**	
	१) गाव दत्तक योजना आणि सामाजिक संवेक्षणाद्वारे शिक्षण व समाज यांचा संबंध दृढ करणारा 'Campus to Community' उपक्रम सध्या कार्यरत आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	राष्ट्रीय सेवा योजना, राष्ट्रीय छात्र सेना व कला शाखेतील सर्व विभागांमार्फत Campus to Community' उपक्रम राबविला जातो. तसेच राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार Community Engagement Project अंतर्गत समाजाभिमुख उपक्रम राबविले जातात.
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
२	**ग्रामीण व सामाजिक इंटर्नशिप**	
	१) विद्यार्थ्यांनी ग्रामपंचायत किंवा स्वयंसेवी संस्थांमध्ये प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव घेण्यासाठी 'सामाजिक इंटर्नशिप' अनिवार्य केली आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार On Job Training व Field Project अंतर्गत विद्यार्थ्यांना ग्रामपंचायत किंवा स्वयंसेवी संस्थांमध्ये प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव घेण्यासाठी 'सामाजिक इंटर्नशिप' अनिवार्य केली आहे.
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात ती सुरू करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
३	**शेतकरी संवाद उपक्रम (Rural Connect)**	
	१)ग्रामीण अर्थव्यवस्थेच्या अभ्यासासाठी आणि शेतकरी मदतीसाठी 'Rural Connect' हा विशेष प्रकल्प अश्या राबविला जातो का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	ग्रामीण विकास, भूगोल व अर्थशास्त्र विभागांमार्फत अभ्यासक्रमामध्ये समाविष्ट केलेल्या ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा अभ्यास आणि शेतकरी मदतीसाठी 'Rural Connect' हा प्रकल्प राबविला जातो
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात ती सुरू करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
४	**शासकीय योजना मदत केंद्र**	
	१) प्रशासकीय कामाचा अनुभव घेण्यासाठी आणि नागरिकांना सरकारी योजनांच्या प्रक्रियेत मदत करण्यासाठी हे केंद्र सुरू आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	कला शाखेतील कांही विभागांमार्फत अभ्यासक्रमामध्ये समाविष्ट केलेल्या फिल्ड व्हिजीट, सर्व्हे व विस्तार उपक्रमांतर्गत नागरिकांना सरकारी योजनांची माहिती दिली जाते.
	३) सुरू नसेल तर भविष्यात ते स्थापन करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
५	**स्ट्रीट थिएटर (पथनाटय) चमू**	

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	१) सामाजिक प्रश्नांवर प्रबोधन करण्यासाठी महाविद्यालयाचा कायमस्वरूपी 'पथनाटय चमू' कार्यरत आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	राष्ट्रीय सेवा योजनेमार्फत सामाजिक प्रश्नांवर प्रबोधन करण्यासाठी महाविद्यालयाचा कायमस्वरूपी 'पथनाटय चमू' दरवर्षी तयार केला जातो.
	३)उपक्रम सुरू नसेल तर भविष्यात नाटय पथक तयार करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
६	**मौखिक इतिहास प्रकल्प (Oral History)**	
	१)ज्येष्ठ नागरिकांकडून स्थानिक इतिहास व संस्कृतीचे दस्तऐजीकरण करण्याचा 'Oral History' प्रकल्प आपल्याकडे राबविला जातो का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	इतिहास विभागामार्फत स्थानिक इतिहास व संस्कृतीचे दस्तऐजीकरण करण्याचा 'Oral History' प्रकल्प राबविला जातो.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
७	**पर्यावरण रक्षक (Green Audit) चमू**	
	१)कॅम्पस आणि परिसरातील जैवविविधता रक्षणासाठी विद्यार्थ्यांचा सहभाग असलेला 'Green Audit' चमू कार्यरत आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	भूगोल विभागातील विद्ध्यार्थी व राष्ट्रीय सेवा योजनेतील स्वयंसेवक यांचेमार्फत कॅम्पस आणि परिसरातील जैवविविधता रक्षणासाठी पर्यावरण रक्षक चमू कार्यरत आहे.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो स्थापन करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
८	**विद्यार्थी संसद (Mock Parliament)**	
	१) संसदीय कार्यपद्धती आणि वकृत्व कला विकसित करण्यासाठी 'Mock Parliament' चे आयोजन केले जाते का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	राज्यशास्त्र विभागामार्फत दरवर्षी संसदीय कार्यपद्धती आणि वकृत्व कला विकसित करण्यासाठी 'Mock Parliament' चे आयोजन केले जाते.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
९	**One Day Principal / Teacher” उपक्रम**	
	१)विद्यार्थ्यांना नेतृत्व आणि प्रशासनाचा प्रत्यक्ष अनुभव देण्यासाठी 'One Day Principle / Teacher' उपक्रम राबविला जातो का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	शिक्षक दिनाचे औचित्य साधून दरवर्षी विद्यार्थ्यांना नेतृत्व आणि प्रशासनाचा प्रत्यक्ष अनुभव देण्यासाठी 'One Day Teacher' उपक्रम राबविला जातो.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
१८	**विभाग ५ :विद्यार्थी साहाय्य आणि कल्याण**	

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
१	**Academic Mentoring System**	
	१)प्रत्येक शिक्षकाकडे विद्यार्थ्यांचा गट सोपवून त्यांचे वैयक्तिक व शैक्षणिक मार्गदर्शन करणारी 'Mentoring System' कार्यरत आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	Students Mentoring: A Step Towards Academic Excellence ही महाविद्यालयाची Best Practice असून पालक शिक्षकांमार्फत सर्व बिद्यार्थांसाठी प्रभावीपणे राबविली जाते.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात ती अधिक प्रभावी करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
२	**"Bridge Course" व "Remedial Coaching"**	
	१)ग्रामीण व मागासलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी इंग्रजी, संगणक आणि मूलभूत विषयांचे विशेष वर्ग (Bridge & Remedial) चालवले जातात का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	कला शाखेतील विभागांमार्फत ग्रामीण व मागासलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी Remedial Coaching अंतर्गत जादा तासांचे आयोजन केले जाते. तसेच पदवी व पदव्युत्तर स्तरावर विद्यार्थ्यांना प्रवेश घेण्यासाठी आवश्यकतेनुसार Bridge Course राबविला जातो.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
३	**"Bridge Course" व "Remedial Coaching"**	
	१)प्रगत विद्यार्थ्यांमार्फत इतर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करणारा 'Peer Teaching' उपक्रम सध्या महाविद्यालयात कार्यरत आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	प्रगत विद्यार्थ्यांचे सेमिनार आयोजित करून इतर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करणारा 'Peer Teaching' उपक्रम महाविद्यालयात कार्यरत आहे.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
४	**मानसिक आरोग्य 'लाईफ-लाईन' व जीवन कौशल्य शिक्षण**	
	१)विद्यार्थ्यांच्या भावनिक कल्याणासाठी समुपदेशन केंद्र आणि ताण - तणाव व्यवस्थापनाचे वर्ग (Life Skills Education) सुरू आहेत का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	महाविद्यालयात Psycho-Social Counseling Cell द्वारे विद्यार्थ्यांच्या भावनिक कल्याणासाठी समुपदेशन व ताण - तणाव व्यवस्थापनाची सुविधा उपलब्ध आहे.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
५	**Book Bank व डिजिटल नोट्स**	
	१) आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल विद्यार्थ्यांसाठी पुस्तके आणि सर्वांसाठी ई-नोट्स उपलब्ध करून देणारा उपक्रम सुरू आहे का ?	होय

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	मुंबई विद्यापीठाच्या विद्यार्थी विकास विभागामार्फत प्राप्त झालेल्या BC Book Bank Scheme द्वारे आर्थिकदृष्टया दुर्बल विद्यार्थ्यांसाठी पुस्तके देणारा उपक्रम सुरू आहे.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात डिजिटल बँक स्थापन करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
६	**मुक्त वाचन उपक्रम Reading Café**	
	१) वर्तमानपत्रे, नियतकालिके व संदर्भग्रंथांच्या वाचनासाठी प्रेरणादायी वातावरण निर्माण करणारे 'Reading Café' आपल्याकडे आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	महाविद्यालयाच्या ग्रंथालयात १०० आसन क्षमतेचे Reading Room तयार करण्यात आले असून वर्तमानपत्रे, नियतकालिके व संदर्भग्रंथांच्या वाचनासाठी विद्यार्थी नियमितपणे त्याचा वापर करतात.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात ते उभारण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
७	**"Innovation and Creativity Cell"**	
	१)नवकल्पना, सर्जनशील लेखन आणि स्टार्टअप अवेअरनेस कार्यक्रमांसाठी 'Innovation Cell' कार्यरत आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	महाविद्यालयात Innovation and Incubation Centre स्थापन केला असून नवकल्पना, सर्जनशील लेखन आणि स्टार्टअप अवेअरनेस कार्यक्रमांसाठी कार्यरत आहे.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो स्थापन करण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
८	**"आयडिया बॉक्स" स्पर्धा**	
	१)स्थानिक समस्यांवर विद्यार्थ्यांनी सुचवलेल्या सर्वोत्तम उपायांची अंमलबजावणी करण्यासाठी 'आयडिया बॉक्स' उपक्रम राबविला जातो का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	Innovation and Incubation Centre द्वारे स्थानिक समस्यांवर विद्यार्थ्यांनी सुचवलेल्या सर्वोत्तम उपायांची अंमलबजावणी करण्यासाठी 'आयडिया बॉक्स' उपक्रम राबविला जातो.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
९	**कौशल्य आधारित प्रदर्शने**	
	१) विद्यार्थ्यांनी तयार केलेल्या डिजिटल आणि हस्तकला कृतींचे प्रदर्शन महाविद्यालयात आयोजित केले जाते का ?	होय

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	ग्रामीण विकास विभागाने केलेल्या सामंजस्य करारामधील तरतुदी नुसार हस्त कला कृतींचे प्रदर्शन आयोजित केले जाते. तसेच Tailoring and Dress Designing कोर्स मध्ये सहभागी झालेल्या विद्यार्थिनींनी तयार केलेल्या वस्त्रांचे प्रदर्शन आयोजित केले जाते.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
१०	**ई-न्यूजलेटर व विद्यार्थी संपादन मंडळ**	
	१)विद्यार्थ्यांनी चालविलेले डिजिटल मासिक/ई-न्यूजलेटर संपादन व पत्रकारिता कौशल्ये वाढविण्यासाठी सुरू आहे का ?	नाही
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	-
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	विद्यार्थ्यांनी चालविलेले डिजिटल मासिक/ई-न्यूजलेटर सुरु करीत आहोत.
१९	**विभाग ६ :प्राध्यापक विकास आणि बाह्य घटक**	
१	**Faculty Development and Innovation**	
	१)शिक्षकांना ICT, AI आणि नवीन अध्यापन पद्धतींचे प्रशिक्षण देऊन शैक्षणिक दर्जा सुधारण्याचा उपक्रम राबविला जातो का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	कार्यशाळांचे आयोजन, Interactive Panel च्या वापराचे प्रशिक्षण व अभिनव अध्यापन पद्धातींसाठी ICT सुविधा उपलब्ध करून शैक्षणिक दर्जा सुधारण्याचा उपक्रम राबविला जातो.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात प्राध्यापकांसाठी काय नियोजन आहे ?	-
२	**Alumni Interaction Series**	
	१)यशस्वी माजी विद्यार्थ्यांच्या अनुभवांतून करिअर प्रेरणा आणि नेटवर्किंगच्या संधी उपलब्ध करून देणारी मालिका सुरू आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	महाविद्यालयाच्या प्रख्यात माजी विद्यार्थ्यांच्या फार्म सोबत सामंजस्य करार करून विद्यार्थ्यांसाठी मार्गदर्शनपर व्याख्याने, औद्योगिक भेटी व प्रशिक्षण यांचे आयोजन केले जाते.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात ती राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
३	**स्वयंरोजगार ' स्टार्ट - अप ' मेळावा**	
	१)कला शाखेतील नाविन्यपूर्ण कल्पनांसाठी उद्योजकता मार्गदर्शन आणि 'स्टार्ट-अप' मेळावा आयोजित केला जातो का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	उद्योजकता विकास केंद्रामार्फत मार्गदर्शनपर व्याख्यानांचे आयोजन केले जाते.
	३)सुरू नसेल तर भविष्यात तो राबविण्याचे काय नियोजन आहे ?	-
४	**राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय दिनांचे शैक्षणिक आयोजन**	

अ.क्र.	तपशील	स्थिती
	१) संविधान दिन, मातृभाषा दिन यांसारख्या दिवशी केवळ औपचारिक कार्यक्रम न करता परिसंवाद व स्पर्धांचे आयोजन केले जाते का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय दिनांचे औचित्य साधून वक्तृत्व स्पर्धा. निबंध स्पर्धा, तसेच तज्ञांच्या व्याख्यानांचे आयोजन केले जाते.
	३)आगामी वर्षात याचे काय नियोजन आहे ?	-
५	**बुक बँक व डिजिटल नोट्स बँक**	
	१) महाविद्यालयाला पूर्णपणे डिजिटल आणि पेपरलेस बनवण्यासाठी सर्व विषयांच्या ई-नोट्स व लायब्ररी सिस्टिम एकत्रित करण्याचा उपक्रम सुरू आहे का ?	होय
	२) असल्यास त्याचे स्वरूप काय आहे ?	ग्रंथालयाची स्वतंत्र वेबसाईट सुरु केली असून त्याद्वारे ई-बुक्स, Video Lectures ची सुविधा उपलब्ध आहे. तसेच कला शाखेतील विभागांमार्फत विषयाशी संबधित डिजिटल नोट्स WhatsApp द्वारे वितरीत केल्या जातात.
	३)नॅक मूल्यांकनाच्या दृष्टीने भविष्यात काय नियोजन आहे ?	-
२०	**टिप्पणी / सूचना**	१. ग्रामीण विकास व प्राणीशास्त्र विषयात संशोधन केंद्र सुरु करावेत. २. विदेशी भाषा Short Term Course तज्ञांच्या मदतीने सुरु करण्यास प्राधान्य द्यावे. ३. जिल्हा उद्योजकता विकास केंद्र सोबत सामंजस्य करार करावा. ४. सेंटर ऑफ एक्सलन्स केंद्र विद्यापीठ व शासन नियमानुसार सुरु करण्याचा प्रयत्न करावा. ५. पॉडकास्ट सिरीज "संवाद" उपक्रम सुरु करावा. ६. ई-न्यूजलेटर व विद्यार्थी संपादन मंडळ पुढील शैक्षणिक वर्षात सुरु करावे. ७. डिजिटल पोर्टफोलिओ निर्मिती उपक्रम सुरु करावा.